

Etkinlikli

**DEYİMLER VE ATASÖZLERİ
SORU BANKASI**

**Mesut
BAYAR**

 [bizturkceogretmeniyiz](https://www.instagram.com/bizturkceogretmeniyiz)

**Duygu
AKKAYA SALMAN**

 [duyguluturkce](https://www.instagram.com/duyguluturkce)

Boşlukları Dolduralım

Aşağıda verilen kelime bulutlarından deyimler oluşturalım. Oluşturduğumuz deyimleri ve anlamlarını boşluklara yazalım.

Öne

Dalıp

Omuzları

Kayıtsız

Dili

Çökmek

Varmamak

Çıkmak

Gitmek

Kalmak

1 DEYİM:

Açıklama:

2 DEYİM:

Açıklama:

3 DEYİM:

Açıklama:

4 DEYİM:

Açıklama:

5 DEYİM:

Açıklama:

AD Evet mi, Hayır mı?

Aşağıdaki soruları "Evet" ya da "Hayır" şeklinde cevaplayalım. Uygun olan yere tik işareti (✓) bırakalım.

CÜMLELER		Evet	Hayır
1	"İçi ezilmek" deyimini "İçim eziliyor, bir şeyler yemeliyim." cümlesinde "üzülmek, yüreği burkulmak" anlamına mı gelmektedir?	☐	☐
2	"Suçunu sakın yüzüne vurup da utandırma onu." cümlesinde "yüz" sözcüğü deyim içinde mi kullanılmıştır?	☐	☐
3	"Gözleri yollarda kalmak" ve "burnunda tütmek" deyimlerinin anlamı aynı mıdır?	☐	☐
4	"Maydanoz olmak" deyimini "olur olmaz her işe karışmak" anlamına mı gelmektedir?	☐	☐
5	"Kusura bakma, başım kalabalıktı bugün seni arayamadım." cümlesinde deyim kullanılmış mıdır?	☐	☐
6	"Maaşları ödenmeyen futbolcular en sonunda kazan kaldırdı." cümlesindeki deyim mecaz anlamlı mıdır?	☐	☐
7	"- - - insana üstün meziyetler kazandırır." cümlesinde boş bırakılan yere "abesle iştigal etmek" deyimini getirilebilir mi?	☐	☐
8	"Alt perdeden konuş, kimse sesini duymuyor." cümlesindeki deyim yanlış mı kullanılmıştır?	☐	☐
9	"Dallarda rüzgâr hisirtisi dindi / Bütün kuşlar yuvalarında şimdi" mısralarında deyim kullanılmış mıdır?	☐	☐
10	"Kayayı sıkça suyunu çıkarmak" deyimini söylenişi değiştirildiği için kusurlu mudur?	☐	☐
11	"Eli açık" ve "eli ağır" deyimleri anlamca birbiriyle zıt mıdır?	☐	☐

1.

A Gazetesi

Tunca Nehri Kuraklık Nedeniy-
le Sazlığa Döndü

B Gazetesi

Balıkesir’de Tarım İlacını Dere-
ye Döktüler

C Gazetesi

Kaçak Keklik Avcısı, Ekipleri Gö-
rünce “Uyuyor” Numarası Yaptı

D Gazetesi

Pülümür’de Vaşak, Doğa Fotoğ-
rafçısına Poz Verdi

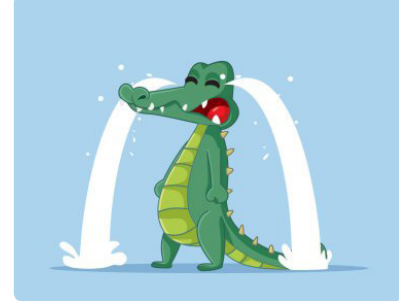
Yukarıdaki gazete başlıklarının hangisinde altı çizili sözcük deyim içinde kullanılmıştır?

- A) A Gazetesi B) B Gazetesi
C) C Gazetesi D) D Gazetesi

2. Aşağıdaki deyimlerden hangisi “Her durumuyla birine çok benziyor.” anlamında kullanılan bir sözdür?

- A) Kuşa benzemek
B) Boynu armut sapına dönmek
C) Hık demiş burnundan düşmüş
D) Soyup soğana çevirmek

3.

Timsahlar avlarını yedikten sonra sinüslerinde oluşan hava sonucu gözyaşı döker. Yani timsahın gözyaşı dökmesinin herhangi bir şeye üzülmeleriyle ilgisi yoktur. Bu nedenle - - - - kişiler için “Timsah gözyaşları döküyor.” deyimini kullanılır.

Bu metinde boş bırakılan yere aşağıdaki ifadelerden hangisi getirilmelidir?

- A) yalan dolan ve hile ile kötü bir iş yapan
B) bir şeye üzülmeyen ama üzülmüş gibi yapan
C) yapamayacağı bir işi yapabileceymiş gibi görünen
D) içten, büyük bir üzüntü duyan

4. Bir gün ilkokul arkadaşlarımdan biri bir iş adamı, kulüp yöneticisi olarak karşıma çıktı. Küçümser bir bakışla: “Demek kitaplar yazıyorsun, çocuklar söyledi. Okumaya vaktim yok. Bak buralar da benim, şu gördüğün binlerce metrekarelik alan eşimin ailesinin. Yörenin en modern işletmesini, kocaman bir AVM’yi yapacağız burada.” Sonrasında anlattıklarını dinler görünsem de o hırsı ve kibrinden hiçbir şey yitirmediğini hatırlatan tavırlarından dolayı, yemek davetini nazikçe geri çevirmiş, ayrılmıştım ofisinden.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada bahsedilen iş adamını ifade eden deyimlerden biri olamaz?

- A) Burnu çenesine değmek
B) Burnu büyümek
C) Burnundan kıl aldırılmamak
D) Burnu yere düşse almaz

5. "Sıkmak" sözcüğü aşağıdakilerden hangisiyle bir araya geldiğinde "sıkı para politikası anlayışıyla daha az tüketmek" anlamında bir deyim oluşur?

- A) Can B) Dişini
C) Kemer D) Ümüğünü

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "önemsiz, küçük bir sorunu büyütme" anlamında bir deyime yer verilmiştir?

- A) Onu bu kadar gözünde büyütme, o senin rakibin olmaz.
B) Bir bardak suda fırtına koparan biri olduğundan bağırmasına aldırmiyorum.
C) Yeni müdür öğle saatinde toplantı icadı çıkardı.
D) Bu çocuk iğne deliğine mi girdi, iki saattir bulamıyoruz.

7. • Doğrusu çok - - - - fakat her şeye değdi.
• Ödülü alınca - - - -, uzun süre onu alkışladık.
• - - - - bir kenara oturup öfkesinin geçmesini bekledik.
• Onu her şeyden - - - -, koruyup kolladık.

Aşağıdaki deyimlerden hangisi, bu cümlelerde boş bırakılan yerlerden herhangi birine getirilemez?

- A) gözümüz gibi sevdik
B) alın teri döktük
C) kuyruğumuzu kıstık
D) etrafını sardık

8. • Bir durum karşısında telaşsız, korkusuz, dilediğince davranmak
• Üzerinde durmamak, boş vermek, önemsememek
• İsteyerek örtmek, gizlemek

Yukarıda verilen açıklamalarla,

- I. Üstüne perde çekmek
II. Kuru gürültüye pabuç bırakmamak
III. Başına kakmak
IV. Es geçmek

deyimleri eşleştirildiğinde kaç numaralı deyim açıkta kalır?

- A) I B) II C) III D) IV

9.

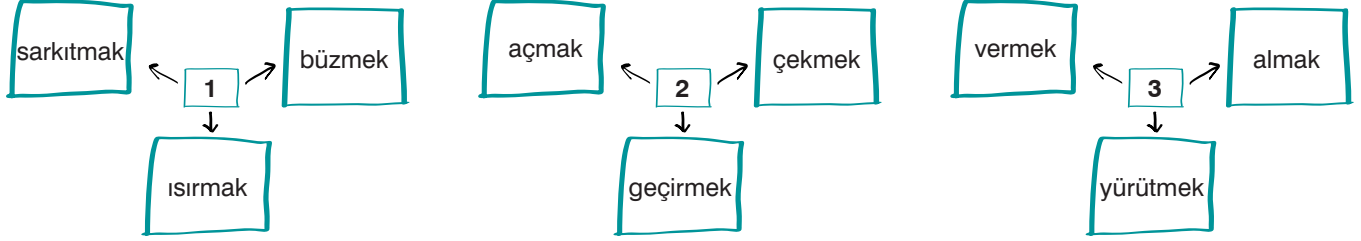
Hep Ankara'ya, Anıtkabir'e, gidip Ata'mızı ziyaret etmek; başkentimizin o güzel sokaklarında gezmek istemişimdir. Gel zaman git zaman Atatürk'ü anma günü olan 10 Kasım sabahı kendimi büyük bir kalabalıkla Anıtkabir'de buldum. Bu ülkeyi bize armağan eden o büyük insanı ziyaret etmekten onur duydum.

Bu parçadaki altı çizili deyimın anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kısa bir süre sonra
B) Vakit geçirmeden, hemen
C) Uzun uğraşlardan sonra
D) Aradan oldukça uzun bir zaman geçtikten sonra

10. Aşağıdaki şekillerde numaralanmış bölümlere, çevresindeki sözcük veya söz gruplarıyla deyim oluşturacak sözcükler yerleştirilecektir.

Buna göre, numaralanmış yerlere getirilecek sözcükler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	1	2	3
A)	göz	dert	gönül
B)	dirsek	acı	akıl
C)	dudak	iç	fikir
D)	burun	kalp	düşünce

11. Sekiz dokuz yaşlarında olmalıyım o sıra. Harfleri sözcükleri sökeli çok olmamıştır. Ömer Seyfettin'in kan ve barut kokan hikâyelerini, Cahit Uçuk'un "Gümüş Kanat"ını, Polyanna'yı, Andersen Masalları'nı... yutarcasına ardı ardına okurdum. Birbirlerinden farklı olduklarını sezer, bütün yazarları -söz gelimi Reşat Nuri Güntekin ile Kemalettin Tuğcu'yu- aynı kefeye koymazdım.

Altı çizili deyimden hareketle bu metnin yazarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Reşat Nuri Güntekin'i ve Kemalettin Tuğcu'yu birbirinden farklı görmemektedir.
 B) Yazarlar arasındaki farklılıklara inanmamaktadır.
 C) Okurun yazar seçmesini doğru bulmamaktadır.
 D) Bir yazarı başka bir yazarla aynı kategoride değerlendirmemektedir.

12. "İyi ile kötüyü ayıramamak" anlamına gelen deyim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bulanık suda balık avlamak
 B) Kâğıt üzerinde kalmak
 C) Eli kolu bağlanmak
 D) Sapla samanı karıştırmak

13. Yaşamak güzel şey doğrusu
Üstelik hava da güzelse
Hele gücün kuvvetin yerindeyse
Elin ekmek tutmuşsa bir de

Aşağıdaki deyimlerden hangisi, bu şiirdeki altı çizili deyimle aynı anlama sahiptir?

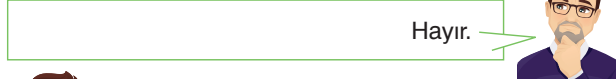
- A) Ekmeğine göz koymak
B) Ekmeğini eline almak
C) Ekmeğini yemek
D) Ekmeğiyle oynamak

14.

Evdeyken çocuklarla oyun oynuyor musun?

Serdar

Hayır.

Eray

Neden?

Serdar

Bilmem. Küçükken benimle kimse oynamadığı için olsa gerek.

Eray

Serdar

Evet sana katılıyorum pedagoğlar da aynı şeyi söylüyor.

Eray

Bu konuşmada boş bırakılan yere aşağıdakilerin hangisi getirilirse Serdar "her yaş ve durumdaki kişilere karşı dostça, arkadaşça davranmak" gerektiğini vurgulamış olur?

- A) Her şeyi çocuk oyuncağı hâline getirdiler.
B) Büyükle büyük, küçükle küçük olmak gerek.
C) Çocuk mu avutuyorsun?
D) Çocuktan al haberi.

15. Deyimler sözlerimizin anlaşılmasını kolaylaştıran, anlatımı renklendiren ve dakikalarca konuşarak ifade edemeyeceğimiz fikirleri bir çırpıda dile getiren kalıplardır. Bu kalıplar dilimize yerleşmiştir ve anlamları hemen herkes tarafından bilinir. Örneğin bir kişinin çok sevindiğini belli ettiği durumlarda "----", biri utandırıldığında "----", bir kişi ara vermeden çalıştırıldığında "----" deyimini kullanırız.

Aşağıdakilerden hangisi, bu metinde boş bırakılan yerlerden herhangi birine getirilemez?

- A) dumanı tepesinden çıkmak
B) zil takıp oynamak
C) soluk aldirmamak
D) yüzünü kara çıkarmak

16. Adamın birine babasından büyük bir miras kalır. Kısa zamanda bu sıfırı tüketen adam, Nasrettin Hoca'ya gelerek "Elimde avucumda hiçbir şey kalmadı. Hoca'm, bana bir çare!" diye onun eline eteğine sarılır. Hoca, gayet sakin bir şekilde "Merak etme, yakında bu dertten kurtulursun." der. Adam, ağzı kulaklarına vararak "Yoksa tekrar zengin mi olacağım?" deyince de "Hayır, parasızlığa alışacaksın!" karşılığını verir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu metindeki altı çizili deyimlerden herhangi birinin açıklaması değildir?

- A) Çok sevinmek
B) Çok yalvarmak
C) En baştan, hiçbir şeye sahip olmadan bir işe girişmek
D) Yoksul duruma gelmek, yoksullaşmak

Tik Atalım

Aşağıdaki hikâyenin konusunu belirleyelim. Bu konuyla ilgili olan atasözlerin başına tik işareti atalım.

Evvel zaman içinde, kalbur zaman içinde, bahçelerin birinde kendini beğenmiş bir kiraz ağacı varmış. Bahar gelince ağaçta önce beyaz çiçekler açmış. Sonra da kırmızı kirazlar sallanmaya başlamış. Kiraz ağacı gururlanarak meyvelerine bakmış, “Benden daha güzel bir meyve ağacı var mı?” demiş. Bir müddet sonra bu güzel ağacın bodrum katına köstebekler yerleşmiş. Köklerinin etrafına solucanlar oturmuş. Ağacın gövdesinde karıncalar gezinmeye başlamış. Üst kattaki dallarına arılar ve kuşlar yuva yapmış. Bir gün kiraz ağacı evini dolduran bu konuklardan sıkılmış, onları küçümsemiş. Onlara demiş ki:

- Söyleyin bakalım daha ne kadar zaman evimde kalacaksınız?
- Burası bizim yuvamız, vız vız vız! Artık hep seninle oturacağız, demiş arı.
- Olmaz! Vızıldayıp rahatsız ediyorsunuz beni. Sonra köstebekler toprağımı kazıyor, sincaplar üzerimde geziyor. Burası benim evim, demiş kiraz ağacı.

Solucan ve köstebek hemen konuşmaya başlamış.

- Sevgili kiraz ağacı, evinde kalıyoruz teşekkür ederiz. Ama biz de sana yardımcı oluyoruz. Köklerini saldıgın toprağı gece gündüz eşeliyoruz. Böylece sen köklerini rahatça daha derinlere salabiliyorsun. Gelişiyorsun.

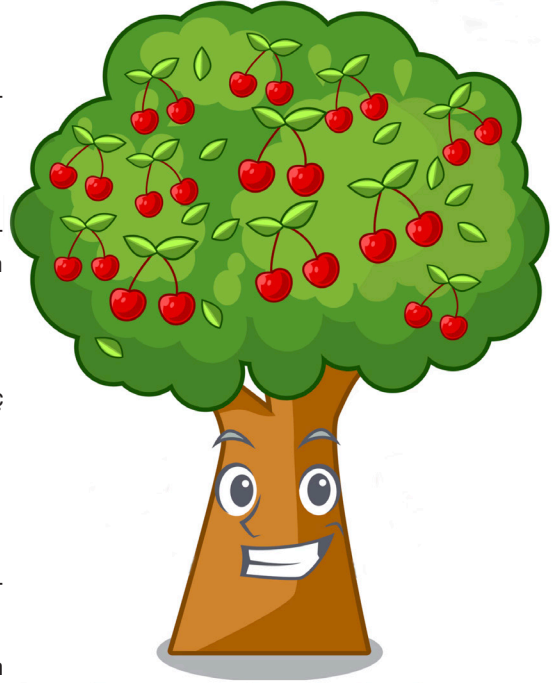
Üst kattaki arılar ise şöyle demişler:

- Senin çiçeklerinin balını kim çıkarıp topluyor? Biz olmasak çiçeklerinden hiç bal alınmazdı.

Kuşlar ise şöyle konuşmuşlar:

- Bizim neşeli seslerimiz, sohbetlerimiz olmasa tek başına canın sıkılırdı.
- Senin bize yararın var elbette. Ama bizim de sana yararımız var, demiş köstebek. Şöyle bir bak etrafına. Hiç işe yaramayan bir şey görüyor musun?

Kiraz ağacı düşünmüş. Arkadaşlarına hak vermiş. Konuklarının da kendisi için yararlı olduğunu öğrenmiş. Onlara teşekkür etmiş. Onlar da ağacı hiç yalnız bırakmamışlar. Zararlı böceklerden korumuşlar, toprağını temiz tutmuşlar.

1

Alçak uçan yüce konar, yüce uçan alçak konar.

2

İstedğini söyleyen istemediğini iştir.

3

İnsan kendini beğenmezse çatlar.

Eşleştirelim

Aşağıdaki atasözlerini boşluklara getirilecek sözcüklerle ve konularıyla eşleştirelim.

Tencere - - - - , herkeste bir hava.

1

a kazan

I Planlı olma

Kuru gayret - - - - eskidir.

2

b tava

II Söyleneceklerle engel olamama

İyiliğe iyilik olsaydı, koca öküz - - - - olmazdı.

3

c yastık

III Akıl verme

Herkesin ağız - - - - değil ki büzesin.

4

d çarık

IV Nankörlük

Sağlam baş - - - - istemez.

5

e tekerlek

V Bildiğini yapma

Gençlikte para kazan, kocalıkta kur - - - - .

6

f torba

VI Sağlık

- - - - kırıldıktan sonra yol gösteren çok olur.

7

g bıçak

VII Gençliği değerlendirme

Sözlüğe Bakalım

Aşağıdaki görselde verilen atasözünün açıklamasını sözlükten bulup boş bırakılan yere yazalım.

Kar ne kadar çok yağsa yaza kalmaz.

Anlamı:

.....
.....
.....
.....

1.

Bu karikatürdeki durumu en iyi anlatan atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Böyle gelmiş, böyle gider.
- B) Ayağı yürüten baştır.
- C) Sabrın sonu selamettir.
- D) Akıl yolu birdir.

2.

Malumunuz bir yıl 12 ay. 12 ay içinde güzel Türkçemizde en olumsuz sıfatlara sahip olan tek ay sanırım mart ayı. "----" yalancı baharlara aldanmama nasihati verirken "Mart ayı, dert ayı." mart ayında havalar sık sık değiştiği için insanın kendisini koruyamadığını ve hasta olduğunu anlatır.

Bu metinde boş bırakılan yere aşağıdaki atasözlerinden hangisi getirilmelidir?

- A) Mart kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır.
- B) Mart çıkmadıkça dert çıkmaz.
- C) Mart kuruluk, nisan yağmurluk.
- D) Mart dokuzunda çıra yak, bağ buda.

3.

Pek çok iyi dileğin, bedduanın, deyim, atasözünün göbeğine kamp kuran dil, sahibini vezir ya da rezil eder. Çocukken de tutamazdım dilimi. Söz büyüğün, su küçüğün bilen, beni okutmak için yıldızlara kement atan anamın Maraş biberi, terliği hep hazır. Biberi, terliği hak edenler şişine şişine dolaşırken elim biberliğe gidip gidip geliyor. Dilinin ucuna geleni savuranlara iki gram biber yeter mi?

Bu metindeki altı çizili kısmı,

- I. Dilim seni dilim dilim dileyim, başıma geleni senden bileyim.
- II. Dilin cirmi küçük, cürmü büyük.
- III. Dilden gelen elden gelse her fukara padişah olur.

atasözlerinden hangileri anlamca desteklemez?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

4.

İnsanın değeri zengin olmakla artmaz, asıl olan insanlığıdır.

Bu açıklama aşağıdaki atasözlerinden hangisine aittir?

- A) Adamın yere bakanından, suyun yavaş akanından kork.
- B) İnsanın alacası içinde, hayvanın alacası dışında.
- C) Bıçağı kestiren kendi suyu, insanı sevdiren kendi huyu.
- D) Adam adamdır olmasa da pulu, eşek eşektir atlastan olsa çulu.

5. Bir topluluğa yeni katılan kimseyi çevresi hemen aralarına almaz; bundan dolayı o kişi bir süre yabancılık çeker, onlardan uzak durur.

Bu açıklama,

- I. Yabancı köpek yedi mahalleden kovulur.
II. Yabancı koyun kenara yatar.
III. Yabancı kuşun başı kanadı altında olur.

atasözlerinden hangilerine aittir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

6. **Aşağıdaki atasözlerinden hangisi, “dış görünüşün aldatıcı olduğunu” anlatmaktadır?**

- A) Ak koyunu gören içi dolu yağ sanır.
B) Terazî var, tartı var; her şeyin bir vakti var.
C) Ölmüş koyun kurttan korkmaz.
D) Sütsüz koyun meleyen olur.

7. Bir iş için bilgi veya yol sormak, görüş almak oldukça önemlidir. Bu sayede hataya düşmeden daha kısa bir sürede amacımıza ulaşabiliriz.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi, bu açıklamayı desteklemez?

- A) Akıl akıldan üstündür.
B) Sora sora Bağdat bulunur.
C) Bin bilsen de bir bilene danış.
D) Saçın ak mı kara mı, önüne düşünce görürsün.

8. Atasözleri genellikle mecazlı bir anlatıma sahiptir. Yani atasözlerini oluşturan sözcükler, sözlük anlamlarından başka anlamda kullanılmıştır. Bu kullanışta çeşitli söz sanatlarından (benzetme, kişileştirme vb.) yararlanılmıştır. Böylece atasözleri daha çok şey, daha derin anlam ifade eder duruma getirilmiştir.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi, bu açıklamaya uygun değildir?

- A) İp inceldiği yerden kopar.
B) Çok söz yalansız, çok para haramsız olmaz.
C) İki testi tokuşunca biri elbet kırılır.
D) Rüzgâr eken fırtına biçer.

9. **Aşağıdaki şairlerin hangisinde “Birinin düşkünlüğünden yararlanarak ondan öç almak doğru değildir.” anlamına gelen bir atasözü kullanılmıştır?**

- A) Olmadık şey olmaz
Çalışana güçlük kalmaz
Görünen dağın uzağı olmaz
Denizdeki balığın pazarlığı olmaz
- B) Gün ola harman ola
Umut vardır çıkmadık canda
Ümit dünyasıdır bu dünya
Fakirin canı çıkar umut yoksa
- C) İnsafî olmayanın dini de olmaz
Katı yürekten merhamet umulmaz
Yerdeki yüze basılmaz
Yaralı kuşa kurşun sıkılmaz
- D) Her damardan kan alınmaz
Horozsuz köyde sabah olmaz
İki kaptan bir gemiyi batırır
Suya düşen yılanı sarılır

10.

Bir fabrikada, büyük bir makine aniden bozulur. Tamirciler gelir ama makineyi bir türlü çalıştıramazlar. Sonunda yaşlı bir tamirci bulunur. Tamirci, makinenin etrafında dolaşarak dikkatli bir şekilde makineyi kontrol eder. Sonra kendini izleyenlere dönerek “Bana bir çekiç getirir misiniz?” der. Çekici eline alan tamirci, makineye yaklaşır ve tespit ettiği bir yere çekici “tık” diye vurur. O da ne? Makine, başlar çalışmaya... Patron, son derece memnun olur ve sorar:

— Borcumuz ne kadar?

Usta:

— Bin dolar.

Patron:

— Nee!.. Çekiçle makineye şöyle bir vurdun o kadar. Bunun için mi bin dolar istiyorsun?

Usta:

— Evet.

Patron:

— Peki... O zaman bana ayrıntılı bir fatura düzenle. İstedğin bin doların ayrıntılarını görmek istiyorum.

Bunun üzerine yaşlı tamirci, faturayı düzenleyip patrona uzatmış. Patron, faturayı almış ve dikkatle okumaya başlamış: “Çekiçle, makineye vurmanın bedeli: 1 dolar. Çekici nereye vuracağını bilmenin bedeli: 999 dolar. Toplam: 1.000 dolar.”

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi, bu öykünün mesajını vermektedir?

- A) Kabiliyetli çırak ustayı geçer.
- B) Para peşin, kırmızı meşin.
- C) Borç ödemekle, yol yürümekle tükenir.
- D) Ustanın çekici bin altın.

11.

Büyüklerimiz bize doğduğumuzdaki hâlimizi anlatırken kollarına aldıklarında ne kadar küçücük olduğumuzdan söz ederler. Gerçekten de hepimiz yaşama “merhaba” dediğimizde yaklaşık 50 santimetre boyunda, minicik birer bebektik. Artık boyumuz metreyle ölçülüyor. Büyüdük, büyüdük, büyüdük! Giysilerimiz daha eskimeden üzerimize dar geliyor. Ayaklarımız, geçen yıl giydiğimiz ayakkabıya bir türlü sığmıyor.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi, anlamca bu metindeki altı çizili bölümle ilgilidir?

- A) Çocuğun bulunduğu yerde dedikodu olmaz.
- B) Aç aman bilmez, çocuk zaman bilmez.
- C) Çocuğun yediği helal, giydiği haram.
- D) Çocuk düşse kalka büyür.

12.

Yakınlık kurmak güzel bir şeydir ancak her konuda olduğu gibi yakınlık kurmada da kritik bir çizgi olmalıdır. Ne aşırı düzeyde içli dışlı ne tek başına. Yakınlık kurmada aşırılıktan kaçınmak gerektiği görüşü “Fazla muhabbet tez ayrılık getirir.” şeklinde ifade edilir. Bir atalar öğüdü ise “Birisine düşmanlık etmede fazla ileri gitme, olur da bir gün dostların arasına katılırsa yüzüne zor bakarsın. Birine dostluk göstermede de aşırıya kaçma, eğer bir gün aranız açılırsa bir zamanlar ona gösterdiğin dostluktan ötürü pişmanlık duyarsın.” şeklindedir.

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi, bu metnin verdiği mesajlardan birini vermektedir?

- A) Kismetten fazlası olmaz.
- B) Çoğu zarar, azı karar.
- C) Çalma elin kapısını, çalarlar kapını.
- D) Bin dost az, bir düşman çok.

13. Asalet; boyda değil, soyda
İncelik; belde değil, dilde
Doğruluk; sözde değil, özde
Güzellik; yüzde değil, yürekte olur

(Mevlana)

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi, bu şiirde verilen mesajla çelişmektedir?

- A) Kılık kıyafetle adam adam olmaz.
B) Kaş ile göz, gerisi söz.
C) Güne göre kürk giyinmek gerek.
D) Arsızın yüzüne tükürmüşler "Yağmur yağıyor." demiş.

14. **Tamirci:** Elektrik süpürgesi ne zaman arıza vermeye başladı?

Müşteri: Tam bilmiyorum ama annem bugün bozulduğunu söyledi.

Tamirci: Demek bilmiyorsun ancak her şeyin bir sebebi vardır.

Müşteri: Sadece toz almıyor.

Tamirci: Ben de sana onu diyorum ya, neden toz almıyor?

Müşteri: Abi kusura bakma da bu senin uzmanlık alanına girmiyor mu?

Bu parçadaki altı çizili cümleyle aşağıdaki atasözlerinden hangisi anlamca aynı doğrultudadır?

- A) Terazi var, tartı var; her şeyin bir vakti var.
B) Kismet gökten zembille inmez.
C) Hangi gün vardır akşam olmadık?
D) Rüzgâr esemeyince yaprak oynamaz.

15. Tek başına bir kişi
Yapamaz birçok işi
Birleşirse bireyler
Oluşur dünyalar

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi, bu şiirin ana düşüncesiyle ilgili değildir?

- A) Bir el bir eli yıkar, iki el bir yüzü yıkar.
B) Nerede birlik, orada dirlik.
C) Akıl için yol birdir.
D) Birlikten kuvvet doğar.

16. Aşağıdaki tabloda bazı atasözleri ve karşılarında ilgili oldukları kavramlar verilmiştir.

	Atasözleri	Kavramlar
I.	Görgülü kuşlar gördüğünü işler, görmedik kuşlar ne görsün ki ne işler?	Eğitim, davranış
II.	Kelin ayıbını takke örter.	Kusur, zenginlik
III.	Ağaran baş, ağlayan göz gizlenmez.	Yaşlılık, gizlemek
IV.	Temiz iş altı ayda çıkar.	Çalışkanlık, bilgi

Buna göre numaralanmış atasözlerinden hangisinin konusu yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

Boşlukları Dolduralım

Aşağıdaki şekillerde verilen deyimleri uygun boşluklara yerleştiriniz.

yıldızı barışmamak

çürük tahtaya basmak

kazdığı çukura kendisi düşmek

mangal gibi yüreği olmak

rafa kaldırmak (koymak)

sağ gösterip sol vurmak

içine ateş düşmek

tutunacak dalı olmamak

forsunu yitirmek

1. Etkinliğini ve saygınlığını kaybetmek

2. Tedbirsizlik edip sonu tehlikeli olabilecek bir işe girişmek

3. Şaşırtmak

4. Cesareti çok olmak

5. Görüş, duygu ve düşünce bakımından uyuşmamak

6. Savsaklamak, artık üstünde durmamak, ihmal etmek

7. Büyük bir acı ve üzüntünün etkisi altına girmek

8. Başkası için hazırladığı kötülüğe kendi uğramak

9. Güvенеceği bir kimse veya şey bulunmamak

Çıkış Kapısını Bulalım

Aşağıdaki ifadeleri doğru-yanlış şeklinde değerlendirerek doğru çıkış kapısını bulalım.

“Tansiyonu düşürmek” deyimini “gerilimi azaltmak” anlamına gelmektedir.

“Günlerce bir şey yemiştik, gemideki herkes mum kesilmişti.” cümlesinde deyim cümlenin anlamına uygun düşmektedir.

“Kulak” sözcüğü “Sinan mı, ne kulağı delik adamdır o, ne öğreneceksen ona sor.” cümlesinde deyim içinde kullanılmıştır.

“Eli darda” ve “darda kalmak” deyimleri “para sıkıntısı içinde olmak” anlamına gelmektedir.

“Sineye çekmek” ve “kemmerleri sıkmak” deyimleri aynı anlama gelmektedir.

“Yeni alınan elbiseye şöyle bir dudak büküp geçti.” cümlesindeki deyim “bir şeyi beğenmediğini belli etmek” anlamına gelmektedir.

“Gurbetteki oğlundan gelen mektup eline tutuşturulunca gözleri yaşardı.” cümlesinde birden fazla deyim kullanılmıştır.

D

Y

D

Y

D

Y

D

Y

D

Y

8. Çıkış

7. Çıkış

6. Çıkış

5. Çıkış

4. Çıkış

3. Çıkış

2. Çıkış

1. Çıkış

1. O zamanlar günümüzdeki gibi her yere uçak yoktu. Uçaklara "teyyare" denilirdi eskiden. Diyeceğim o ki bana yol görünmüştü. Ben de ver elini Maraş deyip yola düştüm. Trendi, otobüstü derken sağ salim vardım Maraş'a.

Bu parçada aşağıdaki açıklamalardan hangisini karşılayan bir deyim yoktur?

- A) Gitmek gerekmek
B) Nasıl davranacağı kestirilmez olmak
C) Yola çıkmak, yol almaya başlamak
D) Ansızın verilen bir kararla o yere gitmeyi anlatan bir söz

2. "Şey" sözünü diline pelesenk etmişsin, her cümlenin başında kullanıyorsun. Bu da dikkatlerden kaçmıyor.

Bu cümledeki altı çizili deyimle aşağıdakilerden hangisi aynı anlama gelmektedir?

- A) Diline dolamak
B) Dilinden kurtulamamak
C) Diline kira istemek
D) Dili durmamak

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim açıklamasıyla birlikte kullanılmamıştır?

- A) Benim adımları sık sık tekrarlayıp ağzında sakız gibi çiğneme.
B) Arkadaşımın dedesi karıncayı bile incitmeyen, çok merhametli biriymiş.
C) Babamdan para isteyeceğim ama bir türlü yüzüm tutmuyor.
D) Demek sizi de yarım ağızla, istemeye istemeye davet ettiler.

4. • Bir söz veya düşünceyi sık sık tekrarlayıp durmak
• Birine minnet etmemek
• Kendini zevkle dinletmek

Aşağıdakilerin hangisinde, verilen açıklamalardan herhangi birini karşılayan deyim yer verilmemiştir?

- A) Babasını görünce korkusundan ağız değiştirdi.
B) Ölürüm de ağız eğmem o adama!
C) Artık ağzında sakız gibi çiğneyip durma şu sözünü!
D) O, ağzına baktırmasını bilen ender hatiplerdendi.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim cümleye "abartma" anlamı katmamıştır?

- A) Sabaha kadar gözlerimi yummadım.
B) Böreği değil, parmaklarımızı yedik âdeta.
C) Bana yükleme o işi çünkü başımı kaşıyacak vaktim yok.
D) Benim adımları ver ki işlerin çabuk görülsün.

6. Aşağıdaki deyimlerden hangisi "uzun süre ortalıkta görünmeyen kişiler" için söylenir?

- A) Ağzından yel alsın.
B) Yüzünü gören cennetlik.
C) Kaç parça olayım?
D) Ununu elemiş, eleğini asmış.

7. I. Sınavlarda bazı soruları hiç düşünmeden yapabiliyorum. Örneğin geçen gün tarih öğretmenimiz Hasan-keyf'in nerede olduğunu sordu ve ben hiç düşünmeden Batman'da olduğunu ve birçok turistin akınına uğradığını anlattım. İnsan gezip gördüğü yerleri hiç unutmuyor. **(Gözü kapalı)**
- II. Türk halkı sıcakkanlıdır. Hiç bilmediğiniz bir yerde zor durumda kaldığınızda mutlaka yardım eder. Evine davet eder, sofraya sizin için de bir tabak koyar. Kendinizi o aileden biri gibi hissedersiniz. Dünyanın hiçbir yerinde bu sempatinin olduğunu zannetmiyorum. **(Eli bol)**
- III. Kurtuluş Savaşı'nın kazanılmasında Türk kadınlarının da çok rolü vardır. O zor günlerde genç, yaşlı demeden tüm kadınlar işbirliği içinde tüm zorlukların üstesinden gelmişlerdir. Gerekliğinde cephelere yemek, gerektiğinde ise mermi taşımışlardır. **(El ele vermek)**
- IV. Dün arkadaşımızı ziyarete gittiğimizde Burcu üzüntüden söz söyleyemeyecek durumdaydı. Neden olduğunu anlayamadık. Daha sonra kendisi konuşmaya başladığında her şey ortaya çıktı. Konuşmamasının sebebi meğerse sınavlarının kötü geçmiş olmasıymış. **(Ağzının içine bakmak)**

Numaralanmış metinlerin hangisinde, yay ayraç içinde verilen deyimle ilişkilendirilebilir bir durum yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV

8. I. Burnunun dibine sokulmak
II. Burnunun direği sızlamak
III. Burnunun direği kırılmak
IV. Burnunun ucunu görmemek

"Maddi veya manevi çok acı duymak, çok üzülme" **açıklaması yukarıdaki deyimlerden hangisine aittir?**

- A) I B) II C) III D) IV

9. Dükkanları karşı karşıya olan iki balcı varmış. Bunlardan birisi dükkânında her zaman en iyi cins bal bulundurmuş. Karşı komşusu daha düşük kalitede bal sattığı hâlde dükkânı dolup dolup boşalmış. Bizimki ise boş oturup durmuş. Bu duruma üzülen balcı, kendisinin neden bu kadar çok bal satamadığına akıl sır erdiremiyormuş. Bir gün şehirde yaşayan ve arada bir kendisine uğrayan yaşlı ve bilge bir kişiye durumu anlatmış. Bilge:

— Dostum, demiş, sen bal satıyorsun ama - - - .

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki deyimlerden hangisi getirilmelidir?

- A) yüzünden kan damlıyor
B) gözlerinde şimşekler çakıyor
C) ağzında bakla ıslanmıyor
D) suratın sirke satıyor

10. Van, çok büyüleyici bir şehir. Gölü, kaleleri, kiliseleri, köprüleri, camileri bakımından tarihî ve turistik bir şehir. Arkadaşım Nezaket, havaalanına bizi karşılamaya gelmişti. Uçaktan iner inmez ayağımızın tozuyla bizi Van Gölü'ne kahvaltıya götürdü. Baş döndürücü bir güzellikti. Kahvaltıda bir kuşsütü eksikti. Adı dillerde dolaşan peynirlerinden tattım ama hiç bu kadarını beklemiyordum.

Aşağıdakilerden hangisi, bu metindeki altı çizili deyimlerden herhangi birinin açıklaması olamaz?

- A) her yerde sözü edilmek
B) her türlü yiyecek var
C) herhangi bir konuda önde gitmek, önyak olmak
D) yoldan gelir gelmez, henüz dinlenmeden

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen deyim “o şeyle ilgisini kesmek” anlamına gelmektedir?

- A) Senin dünyadan haberin yok, çevrende olup bitenlere bakmıyor musun?
- B) Bizim komşu her nedense dünyadan elini eteğini çekti, görünmez oldu sanki.
- C) Dünyayı tozpembe gören, her şeye iyimser bakan biridir o.
- D) Babamdan kalan bu köstekli saati dünyalara değişmem.

12. “Dil” sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde başka bir sözcükle birlikte deyimleşmemiştir?

- A) Dilini tutmasını bilmeyenlerin başına neler geldiğini sana söylemediler mi?
- B) Cephede gösterdiği yararlılıklardan sonra adı dillerde dolaşır oldu.
- C) Dilde ortaya çıkan yaralar için karbonat sıklıkla kullanılır.
- D) Dilinin altında bir şey olduğunu biliyorum ama bir türlü söyletemiyorum.

13. Onca insanla baş etmeyi göze alıyor, yüreği pek bir insanmış demek ki.

Aşağıdakilerden hangisi, bu cümledeki deyimlerden herhangi birinin açıklaması olamaz?

- A) Önde gelmek, lider olmak
- B) Gücü yetmek
- C) Yürekli olan (kimse)
- D) Gelebilecek her türlü zararı ve tehlikeyi önceden kabul etmek

14. “Ayak uydurmak” deyimini aşağıdaki cümlelerin hangisine farklı bir anlam katmıştır?

- A) Ben grubun önünde gideceğim, siz de bana ayak uydurun.
- B) Sınıftaki çocuklara ayak uydurmuş, derslerini aksatmaya başlatmıştı.
- C) Bu bozuk topluma ayak uydurmak zorunda değiliz.
- D) Genç kızlar girdikleri ailenin terbiyesine, gidişine ayak uydururlar.

15. Aşağıdaki deyimlerden hangisi “bir işe önem vermek, bir işle yakından, sürekli ilgilenmek” anlamına gelmektedir?

- A) Üzerine üzerine gitmek
- B) Üzerinde durmak
- C) Üzerinden atmak
- D) Üzerine alınmak

16. I. Annen seni büyütünceye kadar ne çileler çekti biliyor musun?

II. Çocuklarını küçük yaşta eğitmezsen sonradan dizini döversin.

III. Son tartışmamızın bardağı taşıran damla olduğu belli oluyordu.

IV. Canıma tak dedi artık, ya yaptıklarına son verirsin ya da burayı terk edersin!

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde kullanılan deyimler yakın anlamlıdır?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) III ve IV

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “tatlı” sözcüğü deyim içinde kullanılmamıştır?

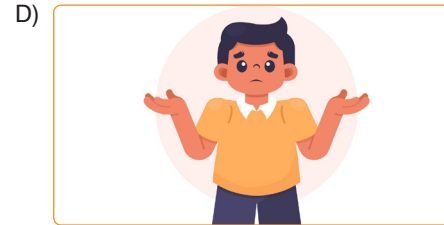
- A) Ufak tefek meseleler için tatlı canını sıkma.
- B) Ev sahibiyile kira artışını konuştuk ve sonunda işi tatlıya bağladık.
- C) Bu tartışmayı tatlı yerinde keselim de yemeğe geçelim isterseniz.
- D) Anlattıklarını çok çocukça, çok tatlı anlatıyor; herkesi kendine hayran bıraktırıyor.

18. Çok öfkelenince ateş püskürür, küplere bineriz. Neşemi-
zi ve konuşkanlığımızı kaybettiğimizde dut yemiş bülbüle
döneriz. Leb demeden leblebiyi anladığımız da olur, işin
püf noktasını kaçırdığımız da... Kimi zaman başımıza çorap örülür, bazen de işler kabak tadı verir. Böyledir deyim-
ler, uzun uzun anlatacağımız durumları bir çırpıda söyleti-
verir.

Bu parçadaki numaralanmış deyimlerden hangileri açıklamalarıyla birlikte verilmiştir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve IV
- D) III ve IV

19. Aşağıdaki görsellerden hangisi “gözleri kan çanağına dönmek” deyimini ifade etmektedir?

20. Aşağıdaki deyimlerden hangisi “çok bunalmak” anlamına gelmektedir?

- A) Canı çekilmek
- B) Canına okumak
- C) Canı burnuna gelmek
- D) Canı ağzına gelmek

Tik Atalım

Memleketin birinde toprağı kurak, insanları cüce, dışarıyla bağlantısı olmayan bir köy varmış. Bir gün bu köye cahil bir adam gelir. İş aramak için gurbete çıkan bu adam, her nasılsa yolunun düştüğü bu köyde birkaç gün konuk edilir. Köylüler, boyları kendilerinin üç katı uzun ve güçlü kuvvetli olan bu adama korkuyla karışık bir hayranlık duyarlar. Adamın köylerinde kalması için ısrar ederler. Onun da istediği zaten budur. Yıllarca o boylarının yetmediği yere uzanan, akıllarının yetmediği şeye çare bulan adamı baş tacı ve kendilerine efendi ederler. Adam zamanla bilgiçlik taslamaya başlar. Ta ki köydekilerden biri rastlantıyla köyden çok uzaklarda bir yere gidip dönünceye kadar. Gittiği yerdeki insanların, efendi olarak gördükleri adamdan daha uzun boylu ve zeki olduğunu anlatır. Oradaki dağların da kendi dağlarından çok daha yüksek olduğundan söz eder. Bunun üzerine köyün yaşlı ve bilge kişisi “- - -” der.

Bu hikâyede boş bırakılan yere getirilecek atasözünün başına tik işareti atalım. Bu atasözünün anlamını boş bırakılan yere yazalım.

a.

Alçak yer yiğidi hor gösterir.

b.

Alçak yerde yatma sel alır, yüksek yerde yatma yel alır.

c.

Alçak yerde tepecik kendini dağ sanır.

d.

Aksak eşekle yüksek dağa çıkılmaz.

.....

.....

.....

.....

.....

Doğru mu, Yanlış mı?

Aşağıdaki cümlelerde verilen bilgiler doğruysa cümlenin sonuna "D", yanlışsa "Y" yazalım.

1

"Mühür kimde ise Süleyman odur." atasözü "Bir işte yetki kimde ise kuvvet ondadır." anlamına gelmektedir.

2

"El eli yıkar, iki el yüzü." atasözünde "temizliğin önemi" vurgulanmaktadır.

3

"Ağaçtan maşa olmaz." atasözü "ağaçtan elde edilen ürünlerin dayanıksız olduğunu" vurgulamaktadır.

4

"Korkak bezirgân ne kâr eder ne zarar." atasözü girişimci olmayan kişinin kâr edemeyeceğini anlatmaktadır.

5

"Hamama giren terler." atasözünde insanın bulunduğu ortama uyum sağlaması gerektiği üzerinde durulmuştur.

6

"Doğru bilinmeyince eğri bilinmez." atasözünde kişinin doğruyu da yanlış da bilmesi gerektiği anlatılmıştır.

Tik Atalım

Aşağıdaki atasözlerinin gerçek anlamı mı yoksa mecaz anlamı olduklarını belirlenen yerlere işaretleyelim.

1

Bir baş soğan, bir kazanı koktur.

Gerçek

Mecaz

2

Başın sağlığı, dünyanın varlığı.

Gerçek

Mecaz

3

Yılana yumuşak diye el sunma.

Gerçek

Mecaz

1. Aşağıdaki atasözlerinden hangisinin konusu yay ayrıç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Hiç, yoktan iyidir. (Eldekiyle yetinme)
- B) Ekmek aslanın ağzında. (Geçim)
- C) Dereyi geçerken at değiştirilmez. (Yöntem)
- D) Bir fincan kahvenin kırk yıl hatırı vardır. (Güzel söz)

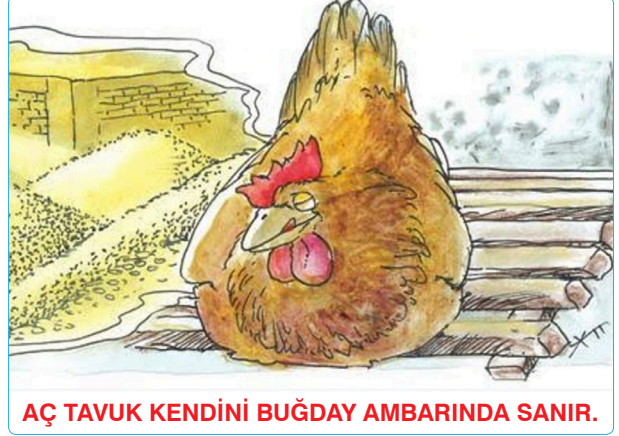
2. "Yapılması geciken iyilikler, bekleyenleri sıkıntı içinde bırakır." anlamına gelen atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kimi köprü bulamaz geçmeye, kimi su bulamaz içmeye.
- B) Suyun duru olanından, insanın yere bakanından korkun.
- C) Göle su gelinceye kadar kurbağanın gözü patlar.
- D) Taşıma su ile değirmen dönmez.

3. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi gerçek anlamlıdır?

- A) Dost dostun ayıbını yüzüne söyler.
- B) Ağacın kurdu içinde olur.
- C) Dibi görünmeyen tasta su içme.
- D) Canı kaymak isteyen mandayı yanında taşır.

4.

AÇ TAVUK KENDİNİ BUĞDAY AMBARINDA SANIR.

Bu görseldeki atasözü, aşağıdaki durumların hangisinde kullanılır?

- A) Bir kişi başkalarından geri kalmamak için gücünü aşan işlere giriştiğinde
- B) Yokluğu, yoksulluğu çekilen şeylerle ilgili olmayacak hayaller kurulduğunda
- C) Çalışkan bir kişi yaptığı güzel bir işi herkese göstermek istediğinde
- D) Herkesin kendi durumuna uygun gelen kişilerle anlaşip arkadaşlık yapması gerektiğinde

5. I. Ağlayıp da gözden mi olayım?
II. Akan çay her zaman kütük getirmez.
III. Bıldırcının beyliği arpa biçimine kadardır.
IV. Geçti Bor'un pazarı, sür eşeğini Niğde'ye.

Numaralanmış atasözlerinden hangisi "Kimileyin emek harcanmadan para kazanılsa da bu her zaman gerçekleşmez." anlamına gelmektedir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

6. "Adamak kolay, ödemek zordur." atasözünün açıklaması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir işi yerine getireceğim demek, o işi yapacağım duygusu uyandırmak, umut vermek kolaydır. Ne var ki onu yerine getirmek ve yapmak güçtür.
- B) Yardım yapmak bir insanlık görevidir. Ancak bunu yapmanın da bir yolu yordamı vardır. Yoksula yardım ederken insanın amacı kendini göstermek değil, görevini ve sorumluluğunu yerine getirmek olmalıdır.
- C) Cahil kişi; okuyup öğrenim görmemiş, bilgisiz ve deneyimsiz kimsedir. Bu bakımdan söylenen bir sözün ne maksatla söylendiğini, hangi anlama geldiğini kavramakta zorluk çeker.
- D) Her insan aynı anlayış, bilgi ve düşünme gücüne sahip değildir. Bizim akıl etmediğimizi bir başkası düşünebilir. Biri bizden daha iyi düşünüp karanlık bir noktada bize ışık tutabilir.

7. Gençliği keşfetmekte çok geç kaldık. Hem de çok geç! Ama "- - -" demiş atalarımız. Bugünden tezi yok, onları anlamaya ve onlar için bir şeyler yapmaya çalışırsak belki kendimizi affettiririz.

Bu metindeki boşluğa aşağıdaki atasözlerinden hangisi getirilmelidir?

- A) Ağlamak para etmez.
- B) Gençlikte taş taşı, kocalıkta ye aşı.
- C) Arlı arından, huylu huyundan vazgeçmez.
- D) Zararın neresinden dönülse kârdır.

8. İnsanın başı dertten hiçbir zaman kurtulmaz. Bir dert biter, başka bir dert başlar. İnsan, hayatı boyunca dertle yaşar. Bunu bilip buna göre hazırlıklı olmak gerekir.

Bu metinde anlatılmak istenen,

- I. Dert gider ama yeri boş kalmaz.
- II. Dert, çekene göredir.
- III. Dert gitmez, değişir.

atasözlerinden hangileri karşılar?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

9. Atasözlerimizde sıkça geçen "at"; insanın en yakın dostu, kolu kanadı, değeri paha biçilmez bir canlı olarak ele alınmıştır. Yiğit ve at, âdeta bir bütün olarak kabul edilmiş; atın vefalı, gururlu bir hayvan; ata binmenin ise bir sanat olduğu vurgulanmıştır.

Bu metinde,

- I. At yiğidin yoldaşdır.
- II. At binenin, kılıç kuşananın.
- III. Atlar tepişir, arada eşekler ezilir.

atasözlerinden hangilerine gönderme yapılmıştır?

- A) Yalnız II
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

10.

Değiştiremeyiz mizacımızı
Kalkışmayalım onu zorlamaya
Ne yaparsa yapsın insanın kabası
Kibar bir kişizade olamaz ya

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi, yukarıdaki şiiri anlamca desteklemektedir?

- A) Diken battığı yerden çıkar.
- B) İğneyi kendine, çuvaldızı başkasına batır.
- C) Beşikte giren mezarda çıkar.
- D) Gün geçer, kin geçmez.

11. Hayatta hiçbir şey olduğu gibi kalmaz. Hemen her şey değişip hâlden hâle girer. Sağlıklı bir insan hastalanabilir, zengin de yoksul düşebilir. Küçük imkânlar içinde olanlar büyük imkânlarla kavuştukları gibi, büyük imkânlar içinde olanlar da ellerindekiyi yitirebilirler. Olumlu ve olumsuz tüm değişmelerin dışında kalan sadece yüce Allah'tır. Bu bakımdan insan kendini büyük görmemeli, elindeki imkânların sürekli var olacağını düşünüp de kibirlenmemelidir.

Bu açıklama aşağıdaki atasözlerinden hangisine aittir?

- A) Atasını tanımayan Allah'ını tanımaz.
- B) Allah sağ gözü, sol göze muhtaç etmesin.
- C) Düşmez kalkmaz bir Allah.
- D) Aç gözünü, açarlar gözünü.

12.

İnsanlar birbirlerini sevindirmek, mutlu etmek için karşılıklı hediyeleşir. Bu hareket; insanların gönüllerini okşar, onları birbirlerine yaklaştırır. İnsan ne kadar yoksul olsa da böyle bir eylemde bulunmak ister. Ne var ki o, varlıklı insanlar gibi değeri yüksek armağanlar veremez. Onun armağanı küçük bir şeydir. Ama taşıdığı değer büyüktür. Davranışı da soylucadır. "----" atasözü de verilen bir armağanın sunulduğu kimseye değerine uygun olmadığını ve verenin gücünün ancak buna yettiğini özür yollu anlatmak için söylenir.

Bu metinde boş bırakılan yere aşağıdaki atasözlerinden hangisi getirilmelidir?

- A) Bahşiş atın dişine bakılmaz.
- B) Çam sakızı, çoban armağanı.
- C) Zengin kesesini döver, züğürt dizini.
- D) Yoksul, ata binse selam almaz.

13.

Bir iş, günü gününe yapılmalıdır. İşi yarına bırakmak kimi olumsuzlukları da beraberinde getirir. Yarın daha önemli bir işin çıkmayacağını nereden bilebiliriz? Diyelim ki çıktığı, o zaman ne yapacağız? Kuşkusuz bugünkü işten önce onu yapacağız, bugünkü iş de kalacak. Dolayısıyla işler birikmeye başlayacak, çıkmaza girecek. Ayrıca bugün yapılması gereken işin sonraki güne bırakılmasıyla önemini yitirmesi, istenen sonucu vermemesi de söz konusu olabilir.

Aşağıdaki sözlerden hangisi, bu metnin ana fikrini vermektedir?

- A) Bugünkü tavuk yarınki kazdan iyidir.
- B) Bugün bana ise yarın sana.
- C) Bugün git, yarın gel.
- D) Bugünkü işi yarına bırakma.

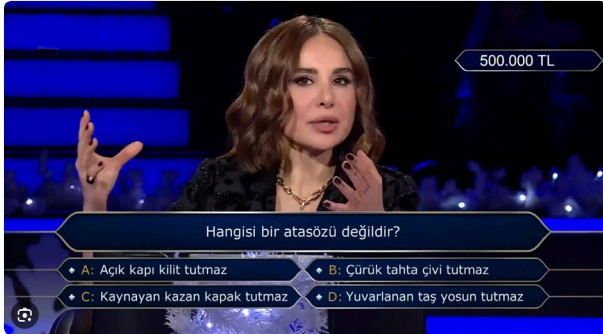

14. Cahil kişi; okuyup öğrenim görmemiş, bilgisiz ve deneyimsiz kimsedir. Bu bakımdan söylenen bir sözün ne maksatla söylendiğini, hangi anlama geldiğini kavramakta zorluk çeker. O ne biliyorsa doğru onlardır. Siz ne kadar uğraşsanız uğraşın bu kişi kendi doğrularından başka bir doğru kabul etmez.

Bu metindeki durumu en iyi ifade eden atasözü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cahile söz anlatmak, deveye hendek atlatmaktan zordur.
B) Cahilin dostluğundan arifin düşmanlığı yeğdir.
C) Nasihat istersen tembele iş buyur.
D) Akıllı, sözünü akılsıza söyletir.

15.

Yukarıdaki yarışmacı, aşağıdaki cevaplardan hangisini söylerse soruya doğru cevap vermiş olur?

- A) Açık kapı kilit tutmaz.
B) Çürük tahta çivi tutmaz.
C) Kaynayan kazan kapak tutmaz.
D) Yuvarlanan taş yosun tutmaz.

16.

- A) Cömertlik ve yardım etmede akarsu gibi ol.
B) Şefkat ve merhamette güneş gibi ol.
C) Başkalarının kusurunu örtmede gece gibi ol.
D) Hiddet ve asabiyette ölü gibi ol.
E) Tevazu ve alçak gönüllülükte toprak gibi ol.
F) Hoşgörülükte deniz gibi ol.
G) Ya olduğun gibi görün ya görüldüğün gibi ol.
→ (Mevlana)

Aşağıdaki atasözlerinden hangisi, Mevlana'nın yukarıdaki 7 öğüdünden herhangi biriyle ilgili değildir?

- A) Aman diyene kılıç kalkmaz.
B) Bir elinin verdiğini öbür elin görmesin.
C) Öfkeyle kalkan zararlar oturur.
D) Akıl, adama sermayedir.

17. "----" atasözü insanların zor zamanlarında yanlarında çok az dostun kaldığını ifade eder. Başarı ve güç zamanlarında etrafımızdaki insan sayısı artabilir ancak gerçek sıkıntı anında yanımızda olanların sayısı azalır.

Bu metindeki boşluğa aşağıdaki atasözlerinden hangisi getirilmelidir?

- A) Dost ağlatır, düşman güldürür.
B) Atın bahtsız arabaya düşer.
C) Denize düşen yılana sarılır.
D) Düşenin dostu olmaz, hele bir düş de gör.

CEVAP ANAHTARI

Şubat

1. HAFTA

Deyimler Etkinlikler

- Başlıklarını Dolduralım**
- Öne çıkmak / Diğerlerinden daha iyi olmasından dolayı dikkat çekmek
 - Dalıp gitmek / Bir düşünce veya hayal ile bulunduğu ortamdan uzaklaşmak
 - Omuzları çökmek / Bitkin, perişan ve yıkılmış bir durumda olmak
 - Kayıtsız kalmak / Önem vermemek, umursamamak
 - Dili varmamak / Bir sözü söylemeye gönüllü razı olmamak

- Ev mi Hayır mı?**
- Hayır 2. Evet 3. Evet 4. Evet 5. Evet 6. Evet 7. Hayır 8. Evet 9. Hayır 10. Evet 11. Hayır

Test 1-D 2-C 3-B 4-A 5-C 6-B 7-A 8-C 9-D 10-C
11-D 12-D 13-B 14-B 15-A 16-C

2. HAFTA

Atasözleri Etkinlikler

- Tik Atalım** 1. ✓ 3. ✓

- Eşleştirelim** 1. b-V 2. d-I 3. g-IV 4. f-II 5. c-VI 6. a-VII 7. e-III

- Sözlüğe Bakalım** Elverişli bir ortamda çoğalan şeyler, ortam elverişliliğini yitirince yok olur.

Test 1-B 2-A 3-A 4-D 5-C 6-A 7-D 8-B 9-C 10-D
11-C 12-B 13-B 14-D 15-C 16-D

3. HAFTA

Deyimler Etkinlikler

- Başlıklarını Dolduralım**
- Forsunu yitirmek 2. Çürük tahtaya basmak
 - Sağ gösterip sol vurmak 3. Mangal gibi yüreği olmak
 - Yıldızı başmamak 4. Rafa kaldırmak
 - İçine ateş düşmek 5. Kazdığı çukura kendisi düşmek
 - Tutunacak dalı olmamak

- Çıkış Kapısını Bulalım** 8. Çıkış

Test 1-B 2-A 3-C 4-A 5-D 6-B 7-D 8-B 9-D 10-C
11-B 12-C 13-A 14-A 15-B 16-D 17-D 18-A 19-C 20-C

4. HAFTA

Atasözleri Etkinlikler

- Tik Atalım** c. ✓

Bilgili kimselerin bulunmadığı yerde cahil kişi bilgilik taslar.

- Doğru mu Yanlış mı?** 1. D 2. Y 3. Y 4. D 5. Y 6. D

- Tik Atalım** 1. Mecaz 2. Gerçek 3. Mecaz

Test 1-D 2-C 3-A 4-B 5-B 6-A 7-D 8-C 9-B 10-C
11-C 12-B 13-D 14-A 15-A 16-D 17-D

Mesut
BAYAR

Duygu
AKKAYA SALMAN

Kaynakların tamamı için bu esere ulaşabilirsiniz.

